

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoE/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4409201202
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4409201202.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v exekučnej veci oprávneného: Majetkový Holding a.s., so sídlom Bratislava, Staromestská 3, IČO: 35 823 364, proti povinnému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. F. XXX, o vymoženie 18 562,44 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 11. septembra 2019, č. k.10Er/62/2009-51, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušuje a vec vraciá súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie exekúciu zastavil. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 39 ods. 4, § 57 ods. 1 písm. m), § 243f ods. 1, 3, 4, 5, 6, 243h ods. 1 veta prvá zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 17 ods. 1 a 2 zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový. Vychádzal zo zistenia, že dňa 19.02.2009 poveril súdneho exekútora, Mgr. Angelika Slopovská, Exekútorový úrad so sídlom Bratislava, SNP č.13 (ďalej v rozhodnutí len „súdny exekútor“), vykonaním exekúcie na vymoženie pohľadávky oprávneného v sume 6 357,90 Eur s príslušenstvom, odmeny a trov exekúcie, na základe právoplatného a vykonateľného zmenkového platobného rozkazu sp. zn. 3Zm/321/2008 zo dňa 14.10.2008 vydaným Okresným súdom Bratislava V, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 06.11.2008. Dňa 15.01.2016 mu oprávnený doručil doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade so zákonom č. 438/2015 Z. z. a v súlade s ustanovením § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017, v ktorom uviedol, že na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 2576730902 a stavebnom úvere č. 2576730101 zo dňa 26.01.2007 uzavretej medzi Prvou stavebnou sporiteľňou a.s. ako veriteľom na strane jednej a povinným ako dlžníkom na strane druhej, poskytol právny predchodca oprávneného povinnému úver. Plnenie povinného bolo zabezpečené vlastnou blankozmenkou, vystavenou povinným. Nakoľko si povinný nesplnil povinnosti vyplývajúce z predmetnej zmluvy, PSS a.s. odstúpila od úverovej zmluvy a vyzvala povinného na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov s príslušenstvom. PSS a.s. si uplatnila v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 3Zm/321/2008 voči povinnému svoj nárok zo zabezpečovacej zmenky, ktorej zmenková suma zodpovedala výške nesplateného úveru s príslušenstvom. Oprávnený predložil na preukázanie rozhodujúcich skutočností kópiu Zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 2576730902 a stavebnom úvere č. 2576730101 zo dňa 26.01.2007 a kópiu odstúpenia od úverovej zmluvy zo dňa 29.11.2007. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie požiadal o zapožičanie spisu sp. zn. 3Zm/321/2008. Mal za preukázané, že oprávnený poskytol povinnému finančné prostriedky ako fyzickej osobe dňa 23.01.2007. Oprávnený v súlade s ustanovením § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, doručil doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie dňa 15.01.2016, ktoré neobsahovalo žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli rozhodujúce pre vyslovenie rozhodnutia o zastavení exekúcie. Vzťah medzi stranami sporu posúdil ako spotrebiteľský, pretože na strane dlžníka v danom zmluvnom vzťahu vystupoval spotrebiteľ, t. j. osoba, ktorá pri uzatváraní

a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Povinný bol v zmluve označený menom, priezviskom, rodným číslom, bydliskom a číslom občianskeho preukazu. Dlužník sa v zmluve zaviazal pohľadávku oprávneného zabezpečiť vlastnou zmenkou na rad bez protestu. Z výpisu z obchodného registra zistil, že právny predchodca oprávneného bol v čase uzavretia zmluvy s povinným podnikateľom s predmetom podnikania, okrem iného, poskytovanie úverov. Dňa 26.01.2007 povinný spísal s právnym predchodcom oprávneného (Prvá stavebná sporiteľňa a.s. Bajkalská 30, Bratislava) zmenku bez protestu na rad, podľa ktorej povinný zaplatí dňa 27.02.2008 sumu 18562,43 Eur. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017 preskúmal, či bol dôvod na zastavenie exekúcie. Zo spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3Zm/321/2008 mal preukázané, že zmenkový súd sa nezaoberal obsahom spotrebiteľskej zmluvy. Spotrebiteľskú zmluvu zmenkový súd nemal pri rozhodovaní ani k dispozícii, rozhodoval výlučne na podklade tvrdení oprávneného a na podklade predloženej zmenky. Zmenkový súd vôbec neskúmal spotrebiteľskú zmluvu, plnenie z ktorej bolo zabezpečené predloženou zmenkou, a rovnako neskúmal ani samotnú zmenkovú sumu (aké nároky v nej boli zahrnuté). Mal za to, že nepochybne v konaní, v ktorom bol vydaný zmenkový platobný rozkaz, nebolo prihliadané na neprijateľné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, prípadne na rozpor s dobrými mravmi, alebo so zákonom. Dodal, že dôkazné bremeno podľa novely 438/2015 Z. z. bolo na oprávnenom a existencia dôvodov na zastavenie konania sa prezumuje (predpokladá). Dospel k záveru, že oprávnený nepreukázal, že nebol daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017, preto vychádzal z prezumpcie dôvodu na zastavenie exekúcie (§243 ods. 6 Exekučného poriadku) a exekúciu zastavil. Vo svojom odôvodnení tiež poukázal na Spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach nárokov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa zo dňa 20.10.2015, podľa ktorého ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť, či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie (čl. I Stanoviska). Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená (čl. II Stanoviska). Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane odporcu, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje (čl. III Stanoviska).

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie podal z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej v rozhodnutí len „CSP“). Zdôraznil, že v konaní, v súlade s novelou Exekučného poriadku, doplnil návrh na vykonanie exekúcie o opis všetkých rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným. Tvrdil, že s poukazom na § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekučný súd nemôže zastaviť exekúciu len na tom základe, že súd v základnom konaní neskúmal spotrebiteľskú zmluvu. Mal za to, že exekučný súd musí nevyhnutne identifikovať aj konkrétnu neprijateľnú podmienku, zákonné obmedzenie, či neprípustnosť použitia zmenky alebo konkrétny rozpor so zákonom či dobrými mravmi, na ktoré nebolo v základnom konaní prihliadnuté. Práve preto zákonodarca uložil oprávnenému povinnosť doplniť návrh na exekúciu o opis rozhodujúcich skutočností, týkajúcich sa zmluvného vzťahu, aby mohol kvalifikovane preskúmať, či spotrebiteľská zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Len identifikovaním konkrétnej neprijateľnej zmluvnej podmienky, zákonného obmedzenia alebo neprípustnosti použitia zmenky alebo rozporu s dobrými mravmi, možno pripustiť zastavenie exekúcie. Exekučný súd však nekonkretizoval ani jedinú neprijateľnú zmluvnú podmienku, resp. rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.08.2017, sp. zn. 3Oboer/10/2017 o preukázaní jednotlivých dôvodov na zastavenie konania. Oprávnený ďalej uviedol, že zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere je možné charakterizovať ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Odhliadnuc od uvedeného

však táto zmluva patrí medzi tzv. absolútne obchody, a preto sa spravuje ustanoveniami obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy. Z negatívneho vymedzenia spotrebiteľských úverov podľa § 1 ods. 1 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy vyplýva, že predmetná úverová zmluva nie je spotrebiteľským úverom. Preto nepodlieha režimu zákona o spotrebiteľských úveroch. Obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky tak vo vzťahu k vymáhanému nároku je možné posudzovať len v intenciách z. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý zakazuje použitie zmenky na zabezpečenie pohľadávky len s účinnosťou od 01.05.2014. V tomto smere poukázal na spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2015 R93/2015. Použitie zmenky na zabezpečenie záväzku bolo podľa platnej úpravy v čase podpisu zmluvy a v čase vystavenia zmenky prípustné. Zdôraznil, že úverová zmluva neobsahuje ani žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, a preto nie sú naplnené dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) bod 2 EP.

3. Povinný a súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadrili.

4. O odvolaní oprávneného rozhodol Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, uznesením č. k. 6CoE/54/2020-67 zo dňa 24.02.2021 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne, keď sa stotožnil s jeho záverom, že v súdnom konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul - zmenkový platobný rozkaz, sa uplatňoval nárok zo zmenky, vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Opak sa zo žiadneho dôkazu nepreukázal. Pre tento prípad zákon ustanovuje domnienku (prezumpciu), podľa ktorej platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (§ 243f ods. 4). Odvolací súd zastal názor, že súd prvej inštancie preto správne podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu zastavil.

5. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený sťažnosť na Ústavnom súde Slovenskej republiky, o ktorej sťažnosti rozhodol Ústavný súd SR nálezom sp. zn. II. ÚS 320/2021-34 zo dňa 09.09.2021 a vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoE/54/2020-67 zo dňa 24.02.2021 boli porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoE/54/2020 zo dňa 24.02.2021 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň zaviazal Krajský súd v Nitre nahradiť sťažovateľovi trovy konania 460,90 Eur a zaplatiť ich právnemu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu. Ústavný súd v náleze konštatoval, že z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie totiž nie je možné identifikovať konkrétny dôvod tak, aby bola naplnená hypotéza právnej normy, podľa ktorej vo veci konajúci súd konal. Bolo a je úlohou súdu identifikovať konkrétny dôvod opodstatňujúci postup podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. v prípade, ak vo veci konajúci súd identifikuje ako dôvod pre zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je kvantifikovateľná a oddeliteľná od hlavného nároku, je povinný zastaviť exekúciu len v tej časti vymáhanej pohľadávky, ktorá spôsobuje neprípustnosť exekúcie. V tejto súvislosti ústavný súd v podrobnostiach poukazuje na svoj skorší nález č. k. II. ÚS 299/2019 z 20. februára 2020. Krajskému súdu vytkol, že sa v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia nijakým spôsobom nevyrovnal alebo nevysporiadal s právnymi názormi vyšších súdnych autorít, ktoré boli podľa názoru ústavného súdu aplikovateľné aj vo veci sťažovateľky.

6. Vo veci opätovne rozhodol Krajský súd v Nitre v poradí druhým uznesením č. k. 6CoE/77/2021-95 zo dňa 15. decembra 2021, ktorým odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, pretože došlo k zastaveniu starej exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“) tým, že uplynula rozhodná doba a nedošlo k jej predĺženiu. Keďže exekúcia bola zastavená, odvolací súd považoval napadnuté uznesenie za nadbytočné, pre vydanie ktorého dôvody zanikli.

7. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený sťažnosť na Ústavnom súde Slovenskej republiky, o ktorej sťažnosti rozhodol Ústavný súd SR Nálezom zo dňa 11.01.2023 sp. zn. II. ÚS 444/2022-46 a vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6 CoE 77/2021-95 z 15. decembra 2021 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd. Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6 CoE 77/2021-95 z 15. decembra 2021 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Sťažovateľke priznal náhradu trov konania 739,66 Eur, ktorú je povinný Krajský súd v Nitre zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel. Ústavný súd v predmetnom náleze vytkol krajskému súdu, že napadnuté uznesenie založil na právnom závere, že exekúcia bola zastavená ex lege vydaním upovedomenia o zastavení starej exekúcie z 21. apríla 2020, ktorým súdna exekútorka Mgr. Angelika Slopovská upovedomila sťažovateľku o zastavení starej exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z., pretože uplynula rozhodná doba a z tohto dôvodu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako nadbytočné, pre vydanie ktorého dôvody zanikli, zrušil. Krajský súd ako odvolací súd založil napadnuté uznesenie „nečakane“ na iných právnych záveroch než súd prvej inštancie bez toho, aby vyzval sťažovateľku, aby sa k možnému použitiu ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a na ktorých založil svoje rozhodnutie, vyjadrila, odňal sťažovateľke právo namietať správnosť (novo zaujatého) právneho názoru odvolacieho súdu a jeho rozhodnutie nemožno označiť inak ako prekvapivé, nerešpektujúce zásadu dvojinštančnosti súdneho konania.

8. Krajský súd v Nitre (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej v texte len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP), a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), prejednal odvolanie oprávneného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. S účinnosťou od 01.07.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávnych noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

10. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

12. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

13. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak...súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

14. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

15. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

16. V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie dňa 19.02.2009 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie pohľadávky oprávneného na základe právoplatného a vykonateľného zmenkového platobného rozkazu sp. zn. 3Zm/321/2008 zo dňa 14.10.2008 vydaného

Okresným súdom Bratislava V, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 06.11.2008. Dňa 15.01.2016 oprávnený doručil súdu doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade so zákonom č. 438/2015 Z. z., oprávnený spracoval doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ustanovením § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017, v ktorom uviedol, že na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 2576730902 a stavebnom úvere č. 2576730101 zo dňa 26.01.2007 uzavretej medzi Prvou stavebnou sporiteľňou a.s. ako veriteľom na strane jednej a povinným ako dlžníkom na strane druhej poskytol právny predchodca oprávneného povinnému úver. Plnenie povinného bolo zabezpečené vlastnou blankozmenkou, vystavenou povinným. Nakoľko si povinný nesplnil povinnosti vyplývajúce z predmetnej zmluvy, PSS a.s. odstúpila od úverovej zmluvy a vyzvala povinného na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov s príslušenstvom. PSS a.s. si uplatnila v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 3Zm/321/2008 voči povinnému svoj nárok zo zabezpečovacej zmenky, ktorej zmenková suma zodpovedala výške nesplateného úveru s príslušenstvom. Oprávnený predložil na preukázanie rozhodujúcich skutočností kópiu Zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 2576730902 a stavebnom úvere č. 2576730101 zo dňa 26.01.2007 a kópiu odstúpenia od úverovej zmluvy zo dňa 29.11.2007. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 11.09.2019 č. k. 10Er/62/2009 exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie oprávnený dňa 04.10.2019. Dňa 21.04.2020 vydal súdny exekútor Upovedomenie o zastavení starej exekúcie a exekúciu zastavil z dôvodu, že uplynula rozhodná doba. Dňa 06.11.2020 bol spis predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní oprávneného.

17. Oprávnený, ktorý v exekučnom konaní vymáha nárok zo zmenky na základe vykonateľného exekučného titulu od povinného ako fyzickej osoby, bol po účinnosti novely Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 438/2015 Z. z. povinný do 30 dní doplniť návrh na vykonanie exekúcie o opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú jeho vlastného vzťahu (prípadne vzťahu právneho predchodcu) s povinným, ako aj priložiť dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Medzi tieto dôkazy možno zaradiť zmenku, zmluvu uzavretú medzi oprávneným (jeho právnym predchodcom) a povinným, jej prípadne prílohy a dohodu o vyplnení zmenky. Ak si oprávnený túto zákonnú povinnosť splnil, je povinnosťou exekučného súdu preskúmať, či je alebo nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (viď § 243f ods. 6).

18. Povinnosťou exekučného súdu je z oprávneným predloženého doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie preskúmať, či: a) vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pričom existencia spotrebiteľského vzťahu musí vychádzať z právnej normy účinnej v čase vzniku tohto právneho vzťahu (Občiansky zákonník, prípadne zákon o spotrebiteľských úveroch) ab) či spotrebiteľská zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, na ktoré súd v základnom konaní neprihliadal, alebo súd v základnom konaní neprihliadal na zákonné obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky v spotrebiteľských vzťahoch, alebo plnenie priznané zo zmenky je v rozpore s dobrými mravmi alebo so zákonom.

19. Preskúmacia povinnosť exekučného súdu uvedená v predchádzajúcom bode vyplýva aj zo spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2015 R 93/2015 publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015, ktoré je aplikovateľné nielen na základné konanie (konanie o veci samej), ale aj na exekučné konanie a podľa ktorého: I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhľadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

20. Na základe uvedeného dôvodu na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s § 243f ods. 4 Exekučného poriadku je daný, ak oprávnený v zákonom stanovenej lehote nedoplnil svoj návrh na vykonanie exekúcie, alebo síce návrh na vykonanie exekúcie doplnil, ale ide o nárok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a súd v základnom konaní neprihliadol na konkrétne existujúce neprijateľné zmluvné podmienky v neprospech spotrebiteľa, prípadne v spotrebiteľskej veci súd neprihliadol na existujúce zákonné obmedzenie alebo existujúcu neprípustnosť použitia zmenky. Povinnosťou súdu v exekučnom konaní je vyhodnotiť, v akej miere je uplatnený nárok zo zmenky primeraný a nad tento rámec vymoženie nároku nepripustiť.

21. Exekučný súd zastaví exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s § 243f ods. 4 Exekučného poriadku, ak má jednotlivé dôvody pre zastavenie predpokladané právnu normou preukázané. Tieto skutočnosti však musí exekučný súd skúmať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení na základe oprávneným predložených dokladov podľa ustanovenia § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v spojení s § 243f ods. 1 Exekučného poriadku.

22. V rozhodovanej veci si oprávnený predložením zákonom vyžadovaných dokladov splnil dôkazné bremeno a úlohou exekučného súdu bolo na základe doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie posúdiť splnenie, resp. nesplnenie podmienok pre ďalšie vedenie exekúcie a následne rozhodnúť o zastavení exekúcie (§ 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku), prípadne rozhodnúť o pokračovaní exekúcie (§ 243f ods. 6 Exekučného poriadku).

23. Rovnaké závery vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach, v uznesení z 27. júna 2017, sp. zn. 3Oboer/5/2017, v uznesení z 24. augusta 2017, sp. zn. 3Oboer/10/2017 a v uznesení z 28. septembra 2017, sp. zn. 3Oboer/1/2017.

24. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti súdu prvej inštancie aj nález Ústavného súdu SR z 20. februára 2020, č. k. II. ÚS 299/2019-44, v ktorom ústavný súd okrem iného konštatoval, že ustanovenie § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku nie je možné vykladať mechanicky tak, že pokiaľ vo veci konajúci súd identifikoval neprijateľnú podmienku, tak automaticky zastaví exekúciu v celom rozsahu, pretože pokiaľ neprijateľnú podmienku je možné kvantifikovať, t. j. oddeliť od ostatných nárokov zo zmenky, uplatňovaných na základe exekučného titulu v exekúcii, je potrebné v záujme spravodlivého posúdenia veci nepripustiť exekúciu len tej časti nároku uplatneného zo zmenky, ktorá má svoj pôvod (základ) v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Typicky tomu tak bude pri zmluvných podmienkach, ktoré zakladajú povinnosť platiť určitý poplatok, úrok, sankciu a pod.

25. V odvolaní napadnutom uznesení súd prvej inštancie po preštudovaní spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3Zm/321/2008 uviedol, že zmenkový súd sa nezaoberal obsahom spotrebiteľskej zmluvy, túto neskúmal v súvislosti s ktorou vznikol vymáhaný nárok. Spotrebiteľskú zmluvu zmenkový súd nemal pri rozhodovaní, ani k dispozícii, rozhodoval výlučne na podklade tvrdení oprávneného a na podklade predloženej zmenky. Zmenkový súd vôbec neskúmal spotrebiteľskú zmluvu, plnenie z ktorej bolo zabezpečené predloženou zmenkou, a rovnako neskúmal ani samotnú zmenkovú sumu (aké nároky sú v nej zahrnuté). Takto odôvodnené rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za všeobecné, neaplikujúce vyššie uvedené judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Povinnosťou súdu prvej inštancie je zistiť konkrétne porušenie zákonných ustanovení, konkrétne neprijateľné zmluvné podmienky resp. či boli došlo ku konaniu v rozpore s dobrými mravmi. Až na základe zistenia týchto skutočností potom môže súd prvej inštancie vyhodnotiť, v akej miere je uplatnený nárok zo zmenky primeraný a nad tento rámec vymoženie nároku nepripustiť.

26. Odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa aj k upovedomeniu o zastavení starej exekúcie, ktoré súdny exekútor doručil súdu prvej inštancie dňa 30.05.2020, teda až po rozhodnutí súdu prvej inštancie. V upovedomení o zastavení starej exekúcie je uvedené, že podľa § 2 ods. 1 písm. a) ZoUNEK sa stará exekúcia zastavila, pretože od doručenia prvotného poverenia uplynula rozhodná doba piatich rokov. K predĺženiu rozhodnej doby nedošlo a nejde o takú starú exekúciu, ktorá sa nezastavuje.

27. Podľa § 5 ods. 1 ZoUNEK, ak sa stará exekúcia zastavila, exekútor vyhotoví upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktorého vzor zverejní Slovenská komora exekútorov po dohode s

Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na svojom webovom sídle v strojovo čitateľnom elektronickom formáte.

28. Podľa § 194 ods. 1 CSP, otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.

29. Podľa § 194 ods. 2 CSP, ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihladne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

30. Zákon č. 233/2019 Z. z. je vo vzťahu k Exekučnému poriadku lex specialis, keď upravuje ukončenie starých exekúcií špecifickým spôsobom. Ustanovenia Exekučného poriadku o zastavení exekúcie sa teda použijú, len pokiaľ neexistuje dôvod na zastavenie starej exekúcie podľa § 2 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z., aplikujú sa na danú vec ustanovenia Exekučného poriadku. Ak pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. (alebo neskorším dňom, ku ktorému budú splnené podmienky pre aplikáciu upovedomenia o zastavení starej exekúcie) existoval dôvod na zastavenie starej exekúcie vyplývajúci z Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 a k uvedenému okamihu nebolo rozhodnuté alebo rozhodované o zastavení exekučného konania, stará exekúcia sa zastavuje ex lege podľa zákona č. 233/2019 Z. z. a v exekučnom konaní nemožno pokračovať ani „dodatočne“ rozhodnúť o zastavení exekúcie podľa ustanovení Exekučného poriadku. ZoUNEK upravuje možnosť predĺženia rozhodnej doby piatich rokov v ustanovených prípadoch, pričom je potrebné zdôrazniť, že táto relatívna výnimka je spojená výlučne len s dôvodom zastavenia starej exekúcie spočívajúcim v uplynutí rozhodnej doby piatich rokov, t. j. s § 2 ods. 1 písm. a) ZoUNEK. Ide o relatívne výnimky zo zastavenia starých exekúcií, pri ktorých uplynula rozhodná doba, avšak existuje tu niektorá zo skutočností odôvodňujúca jej predĺženie (§ 4). Relatívna výnimka znamená, že rozhodná doba, po uplynutí ktorej by na túto starú exekúciu dopadal § 2 ods. 1 písm. a), sa predlžuje (o dobu podľa § 4). V prípade kumulácie relatívnych výnimiek sa uplatní tá relatívna výnimka, ktorá ako prekážka zastavenia starej exekúcie prestane pôsobiť najneskôr.

31. Upovedomenie o zastavení starej exekúcie alebo uznesenie súdu o určení, že došlo k zastaveniu starej exekúcie (§ 8 ods. 2) je deklaratórnym rozhodnutím, ktoré len deklaruje už existujúci stav, a teda nekonštituuje (nevytvára) nový právny stav, teda ide o rozhodnutie, ktorým sa len následne spravidla z dôvodu právnej istoty potvrdí určitá skutočnosť, ktorá už reálne existovala, a to spätne odo dňa jej vzniku (ex tunc). Zákon pri výkone civilnej právomoci rozlišuje právo súdu samostatne posudzovať určité otázky a právo vydávať o týchto otázkach autoritatívne rozhodnutie; toto právo je obmedzené len na veci patriace do civilnej právomoci súdov. Z hľadiska rozhodnutia vo veci samej ide o tzv. prejudiciálne otázky, ktorými sú také právne otázky, ktoré samy nie sú predmetom daného konania, ale od ktorých vyriešenia závisí rozhodnutie súdu vo veci samej. Zákon stanovuje, že prejudiciálne otázky môže súd v civilnom konaní posúdiť sám, bez ohľadu na to, či vec patrí alebo nepatrí do jeho právomoci, a bez ohľadu na otázku príslušnosti. Súd teda môže takto posudzovať aj také otázky, ktoré patria do právomoci iného orgánu verejnej moci. V ust. § 193 však taxatívnym spôsobom vymedzuje prípady, ktoré ako prejudiciálne v tomto režime riešiť nemôže. Na právne otázky upravené v § 194 CSP sa nevzťahuje absolútna prekážka nedostatku právomoci súdu, ale iba prekážka relatívna a súd je oprávnený si o nich vytvoriť vlastný, prejudiciálny záver bez toho, aby o nich rozhodoval. Takéto otázky teda súd nemôže meritórne rozhodnúť, ale môže ich riešiť vo forme prejudiciálneho posúdenia, s ktorým sa vysporiada v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

32. Vydanie upovedomenia o zastavení starej exekúcie patrí podľa § 5 ods. 1 ZoUNEK do právomoci súdneho exekútora, avšak v zmysle § 194 CSP je odvolací súd toho názoru, že je oprávnený posúdiť sám otázku, či došlo ku dňu nadobudnutia účinnosti ZoUNEK k zastaveniu starej exekúcie ex lege z dôvodu uplynutia rozhodnej doby podľa § 2 ods. 1 písm. a) ZoUNEK.

33. V danej veci začalo exekučné konanie dňa 05.02.2009, kedy bol súdnemu exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie, teda ide o starú exekúciu podľa § 1 ods. 2 ZoUNEK, a teda na predmetnú exekúciu dopadajú aj ustanovenia ZoUNEK-u. Podľa ZoUNEK-u sa stará exekúcia nadobudnutím účinnosti ZoUNEK zastaví, ak uplynula rozhodná doba piatich rokov a nejde o starú exekúciu podľa odseku 2. Ust. § 4 ZoUNEK ustanovuje relatívne výnimky v dôsledku, ktorých dochádza k predĺženiu rozhodnej doby. V zmysle uvedeného ustanovenia rozhodná doba neuplynie skôr ako 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ak súd ku dňu, keď sa má stará exekúcia zastaviť, rozhoduje o

zastavení starej exekúcie (§ 4 ods. 2 písm. b) ZoUNEK). Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým exekúciu zastavil, bolo vydané dňa 11.09.2019, t. j. pred nadobudnutím účinnosti ZoUNEK, teda súd prvej inštancie ku dňu, kedy sa mala stará exekúcia zastaviť (k 01.01.2020) rozhodoval o zastavení starej exekúcie, a preto došlo k predĺženiu rozhodnej doby podľa § 4 ods. 2 písm. b) ZoUNEK. Z uvedeného dôvodu potom nemohlo dôjsť k zastaveniu exekúcie ex lege, a teda upovedomenie o zastavení starej exekúcie zo dňa 21.04.2020, ktoré vydal súdny exekútor nedeklaruje existujúci stav v čase jeho vydania, a preto naň nie je možné prihliadať.

34. Keďže odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že napadnutým uznesením bolo porušené právo oprávneného na spravodlivý súdny proces, uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

35. V ďalšom konaní bude úlohou exekučného súdu opätovne v naznačenom smere posúdiť, či v rozhodovanej veci je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v spojení s § 243f ods. 4 Exekučného poriadku, pričom nebude prihliadať na upovedomenie o zastavení starej exekúcie zo dňa 21.04.2020, pretože neboli splnené zákonné podmienky na jeho vydanie. Súd prvej inštancie je v ďalšom konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 391 ods. 2 CSP). Záverom odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že v prílohovej obálke sa nenachádza zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 3Zm/321/2008 zo dňa 14.10.2008 vydaným Okresným súdom Bratislava V, preto potrebné, aby súd prvej inštancie zabezpečil uvedené rozhodnutie, ktoré má byť súčasťou spisu.

36. V konečnom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách pôvodného konania a odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP)

37. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).